19/10/2021

Слово-отговор на Браницкия епископ Пахомий

Ваши Високопреосвещенства и Преосвещенства,

уважаеми представители на държавната власт,

обични в Христа отци, братя и сестри,

Не мога да скрия вълнението си, че на този празничен ден, посветен на светия наш отец Йоан Рилски Чудотворец, се намирам в неговата св. обител, високо в Рилската планина. Тук, близо до мощите на светеца, аз съпреживявам в мислите си онзи духовен стремеж, който го е довел на това сурово място, за да се подвизава за придобиването на богатите дарове на Светия Дух. Сега пред светия престол и до раката на Преподобния в личната ми огнена Петдесетница, в епископската ми хиротония аз бях удостоен със свещения дар на Св. Дух – апостолската благодат.

В посланието си до папа Николай, равноапостолният Фотий разсъждава за този дар така: „Когато си представям мислено величието на

свещеноначалието и човешкото нищожество, така отдалечено от неговото съвършенство, когато оценявам немощта на силата си и висотата на това достойнство, при което приелите върху себе си страшното иго на архиерейството, бидейки хора, свързани с плът и кръв, са се осмелили да извършват дела на безтелесни херувими – когато мисля за това, съзнавам, че сега сам съм уловен в същото, което преди, видяно у други, е пораждало у мен трепет и вълнение“ . Не поради лъжливо смиреномъдрие и не от притворство, а заради правдата светителят разкрива благоговението си пред страшното епископско служение. Такива размисли и настроения нося и аз в душата си. Но гласът на същия отец ме окуражава: „Архиерейското служение винаги ми е внушавало почит и страх, особено спомняйки си първовърховния апостол Петър, който, след като показа много свидетелства за вярата си в Господа Иисуса Христа, истинния наш Бог, и след като даде много и различни доказателства за любовта си към Него, сякаш като увенчаване на предишните му добри дела се удостои да приеме, освен учителското, още и пастирското служение. Но аз помня онзи раб, на когото бил поверен талантът, и който, страхувайки се от суровостта на господаря си, го скрил, за да не би повереното му да пропадне някак, да бъде пропиляно, и как от този раб бил поискан отговор за това, че не върнал преумножен таланта на онзи, който му го е дал, и как бил осъден той в огнената геена“.

На двадесети септември, когато се чества паметта на великия св. Евстатий Плакида, бях повикан в Св. Синод, за да дам отговор пред Патриарха и архиереите на българската Църква дали съм съгласен с избора ми за епископско служение. Тогава си спомних думите на Господа Иисуса Христа към учениците Му: „ Ако някой иска да върви след Мен, нека се отрече от себе си, да вземе кръста си и да ме последва“ (Мат.16:24). Замислих се за обетите, които съм давал в моя живот, защото обетите в същността си са обещания да следваме Агнеца Божий, „където и да иде“ (Откр.14:4). Псалмопевецът Давид казва: „Въздавайте оброци на Господа, вашия Бог и ги изпълнявайте“ (Пс.76:11).

Ставайки християнин в тайнството кръщение, аз съм дал обет, че се отричам от сатаната, от всичките му дела, от всичките му ангели, от всичкото му служение и от всичката му гордост. Оставям Господ по безкрайното Си милосърдие да отсъди доколко съм успял да се опазя от тънките кроежи на дявола и доколко изпълних обета си да се съчетая с Бога, моя Господ Иисус Христос, слязъл от небесата да ни изкупи от греховете и да ни възвърне загубеното поради греха достойнство.

В младините си възревнувах за високия ангелски чин на монашествуващите, за чина на онези, които, според Лествичника, винаги гледат лицето на Бога, онези, които винаги са препасали чреслата си и са в готовност за служение на Господа. Според апостолските думи „никой воин се не заплита в житейски работи и това прави, за да угоди на военачалника“ (2 Тим. 2:4) и аз дадох обети за целомъдрие, нестяжание и послушание.

Днес, чрез светите архиереи и пред христоименитото изпълнение, аз влязох в чина на епископите, давайки преди това обет за вярност към непорочната православна вяра и към свещеноначалието на родната ни Църква. Този обет налага върху мен отговорността на архипастир, приемник на Божествените апостоли и отци. Сам Господ сравнява служението на Своите ученици със служението на пастиря. Пастирът води своето стадо, държейки в ръце две неща – в едната свиралото, което стадото чува и следва, съгласно евангелските думи „кога изведе овците си, върви пред тях и овците вървят подире му, понеже познават гласа му“ (Йоан.10:4), а в другата ръка държи посох, с който пази своето стадо и го завръща от опасни места. Отново и отново осъзнавам, че приелият кръста на епископското служение ще дава отговор пред Пастиреначалника Христа за всяка една поверена му душа. Апостол Павел в своето послание до Тимотей ясно казва: „епископът трябва да бъде непорочен, целомъдрен, трезвен, скромен, почтен, страннолюбив и поучлив, не пияница, не побойник, не свадлив, не алчен за гнусна печалба, а кротък и миролюбив, и не сребролюбив“ (1Тим.3:2). Сега, стоейки пред вас и изповядвайки своята немощ, на първо място моля Бог да ми даде своята благодатна помощ да бъда истински християнин, чист монах и достоен епископ. След това прося и вашите усърдни молитви за мен.

Сърдечно искам да благодаря на Негово Светейшество българския Патриарх Неофит и на архиереите на нашата родна Българска Църква за доверието и любовта към мен, с които изпросиха Божията благодат и ме удостоиха с епископски сан; особено благодаря за подкрепата на Варненския и Великопреславски митрополит Йоан. Благодаря на Бога, че ме срещна с великите старци – с покойния архимандрит Назарий, игумен на Кокалянския манастир, който беше високопарен орел в духовните висини и под сянката на чиито крила аз преживях безбеден и спокоен монашески живот и с архимандрит Венедикт, проигумен на Зографската св. Обител, моя духовен старец, който подобно на меката вода, обработваща ръбестата скала и превръщаща я в обл камък, със своето търпение и любов и досега обработва зъберите на моята душа. Благодаря на моите родители – на

покойния ми баща Лозан и на майка ми Пенка, най-вече за тяхното родителско благословение и подкрепа да тръгна в монашеския подвиг. Бог да въздаде на тях и на всеки родител, който е посветил детето си на Бога. Благодаря на Бога, че ми даде боголюбиви и трудолюбиви братя в Христа в лицето на Дивотинските отци – епископ Герасим и йеромонасите Никодим, Доситей, Йоаким и Мелетий. Благодаря на всички, които са ми помагали в служението ми като игумен на Дивотинския манастир и като ректор на Софийската духовна семинария. Благодаря на преподавателите, учениците и служителите на Семинарията. Благодаря и на всички вас, които днес сте с мен. Молете Бога, пресв. Богородица и светиите да ме укрепяват, за да не се посрамя на страшния Христов съд.

bg-patriarshia.bg